

Jaarverslag Stichting Noodfonds Betuwe 2020

Intro

Sinds 17 juli 2017 is Stichting Noodfonds Betuwe actief en zo was 2020 het 3^e complete jaar sinds de oprichting. De stichting heeft zijn verworven plek in het speelveld van de armoedebestrijding – bieden van noodhulp binnen de gemeente Overbetuwe – bestendigd.

Bestuurssamenstelling

Gedurende het jaar 2020 bestond het bestuur uit R.H. Gaasbeek (vanuit de Protestantse Gemeente Herveld en Slijk-Ewijk) als voorzitter, W. van Binsbergen (vanuit de Hervormde Gemeente Heteren) als secretaris, E.D.M. Pattisina (vanuit de Moluks Evangelische Kerk Elst) als penningmeester, G.H.L. Sikkes (vanuit de parochie H. Maria Magdalena) als algemeen lid en F. van der Honing (vanuit de Protestantse Gemeente Elst) als algemeen lid.

Vergaderingen

Sinds half maart 2020 staat de wereld op zijn kop. Corona komt en gaat, tevens zorgt het voor moeilijke en complexe situaties. Het had ook impact op de vergaderingen. Het bestuur heeft tweemaal vergaderd, in februari (fysiek) en november 2020 (online). Er heeft – door de corona-omstandigheden – geen gezamenlijke vergadering met de Raad van Toezicht plaatsgevonden. In overleg met de Raad van Toezicht, zijn vragen en opmerkingen van de leden (o.a. bij het jaarverslag) per e-mail beantwoord en besproken. De bestuursvergadering in februari was in De Ruimte van de Protestantse Gemeente te Elst. Voor de vergaderingen werd een agenda, die samengesteld werd na onderling overleg tussen voorzitter en secretaris, verstuurd naar de leden op de statutair vastgestelde termijn.

Aanvragen

In verslagjaar 2020 zijn er 93 aanvragen binnengekomen (jan. 8, feb. 6, mrt. 8, apr. 5, mei 7, jun. 10, jul. 7, aug. 7, sep. 9, okt. 10, nov. 9, dec. 7). Dit is een stijging van 12% ten opzichte van 2019 (dat jaar lag het aantal aanvragen op 83, wat t.o.v. 2018 een stijging behelsde van 6,4%). Van deze 93 aanvragen zijn er 60 goedgekeurd (64,5%) in 2019 lag dit percentage op 63,9%. We hebben 22 aanvragen afgewezen (23,7%), in 2019 lag dit percentage op 14,5%. Deze stijging van afgewezen aanvragen komt voor een belangrijk deel voor rekening van een flinke groei in aanvragen buiten de gemeentegrens (10 stuks, tegen 3 in 2019). Hoewel het al op de website vermeld stond, hebben we daarom in de loop van 2020 nog duidelijker aangegeven dat we alleen noodhulp mogen verlenen aan inwoners van gemeente Overbetuwe. Meestal kwamen aanvragen van buiten onze gemeentegrenzen uit aanpalende gemeentes, als Lingewaard of Neder-Betuwe. Het viel op dat in 2020 ook aanvragen gedaan werden van een stuk verder weg; o.a. Den Haag, Haren, en Utrecht. Goede vindbaarheid (op bepaalde steekwoorden) van de website door de zoekmachine Google speelt hier wellicht een rol.

	2018	2019	2020
Aanvragen	78	83	93
<i>stijging tov jaar ervoor</i>		5	10
<i>percentage</i>		6,4%	12,0%
Gehonoreerd	53	53	60
<i>percentage</i>	67,9%	63,9%	64,5%
Afgewezen (door SNB)	14	12	22
<i>percentage</i>	17,9%	14,5%	23,7%

De 60 gehonoreerde aanvragen zijn goed voor een totaalbedrag van € 19.696,06 aan voorgestelde/toegezegde hulp.

	2018	2019	2020
Voorgesteld/toegezegd	€ 17.759,23	€ 18.305,27	€ 19.696,06
gem. per gehon. aanvraag	€ 335,08	€ 345,38	€ 328,27

Begin 2020 introduceerden we een online aanvraagformulier. Hiermee is aan de voorkant direct duidelijk welk soort gegevens we graag van de aanvrager ontvangen. Hoewel deze nog steeds niet altijd even volledig aangeleverd worden, heeft dit zeker geresulteerd in een uitgebreidere en consequentere informatieverstrekking vanuit de aanvrager. Aanvragen als “ik heb geld nodig, kunnen jullie helpen” vangen we hiermee goeddeels af. Hierdoor konden wij de aanvragen efficiënter afhandelen (zonder veel heen en weer te mailen met verduidelijkingsvragen). De ingebruikname van het formulier ging ook voor de bestaande relaties vrij geruisloos. Slechts een enkele aanvraag kwam nog direct per e-mail binnen. Bevatte deze onvoldoende informatie, dan verwezen we direct naar het webformulier, anders namen we de aanvraag gelijk in behandeling. Na evaluatie hebben we dan ook besloten dit formulier te blijven gebruiken.

Dat het formulier vragen stelt, garandeert niet dat ze altijd afdoende beantwoord worden om een goede ‘situatieschets’ te maken; bij veel aanvragen is niet direct duidelijk wat de nood precies is, of is niet duidelijk wat men al heeft gedaan om de nood te ledigen. Daarom stellen we dan verduidelijkingsvragen. Vaak komt die informatie dan al snel (deels) los, maar bij 8 aanvragen hoorden we niets meer terug (was in 2019 15) en konden deze dus niet verder behandeld worden. Tot slot zijn 3 aanvragen ingetrokken door de aanvrager/aanvragende instantie. Dit aantal is gelijk aan het aantal in 2019.

Realiserend dat de kleine aantallen geen gedegen statistische analyse toelaten, is het wel opvallend dat het aantal aanvragen, waar we feitelijk nog steeds wachten op meer informatie, afgenomen is met bijna 47% (terwijl deze groep in 2019 nog met 50% was gegroeid). Waarschijnlijk werpt het webformulier hier zijn vruchten af.

Van 86% van de aanvragers is de leeftijd bij ons bekend (sinds invoering van het formulier 100%). Deze loopt uiteen van 12 tot en met 65 jaar. Waarbij opgemerkt dat de jonge hulpbehoevenden de aanvragen niet zelf deden, maar deze voor hen gedaan werd. Omdat een aanzienlijk aandeel van de aanvragers jonger was dan 30, pakt de gemiddelde leeftijd in 2020 lager uit dan voorgaande jaren (waarbij opgemerkt dat die gegevens minder betrouwbaar zijn, omdat toen van lang niet alle aanvragers leeftijd of geboortedatum doorgegeven werden).

	2018	2019	2020
Gem. leeftijd aanvragers (in jaren)	44,1	45,8	40,0
jongste	13	18	12
oudste	70	70	65

De aanvragen in 2020 kwamen – naast directe – van diverse organisaties, in totaal 30 verschillende (9 meer dan in 2019). Daarvan was er geen enkele van een kerkelijke organisatie; waarschijnlijk zijn een deel van de ‘directe’ aanvragers door de kerkelijke organisaties geweest op de noodhulp via Stichting Noodfonds Betuwe. Het aandeel individuen, dat ons rechtstreeks benadert, is iets gedaald ten opzichte van het vorige jaar (2020 22,6%; 2019 26,5%).

	2018	2019	2020
Directe aanvraag	23	22	21
<i>percentage</i>	29,5%	26,5%	22,6%
Via instantie/organisatie	55	61	72
<i>percentage</i>	70,5%	73,5%	77,4%

Bij de aanvragen via instanties/organisaties, komen de meeste van STMR (15), het Sociaal Kernteam Overbetuwe (8) en Gemeente Overbetuwe (6). Onderstaand tevens een deel van de overige instanties, globaal gecategoriseerd.

	2018	2019	2020
STMR	18	12	15
<i>percentage</i>	32,7%	19,7%	20,8%
Sociale Kernteams	8	9	8
<i>percentage</i>	14,5%	14,8%	11,1%
Gemeente Overbetuwe	0	2	6
<i>percentage</i>	0,0%	3,3%	8,3%
Forte Welzijn (incl. Geldzaken)	0	1	4
<i>percentage</i>	0,0%	1,6%	5,6%
VluchtelingenWerk Oost Nederland	5	4	1
<i>percentage</i>	9,1%	6,6%	1,4%
Overig maatschappelijk werk	3	2	5
<i>percentage</i>	5,5%	3,3%	6,9%
Geestelijke gezondheidszorg	1	9	14
<i>percentage</i>	1,8%	14,8%	19,4%
Gehandicaptenzorg	1	1	4
<i>percentage</i>	1,8%	1,6%	5,6%
Bewindvoering	3	11	8
<i>percentage</i>	5,5%	18,0%	11,1%
Schulddienstverlening	0	0	2
<i>percentage</i>	0,0%	0,0%	2,8%
Kerk(elijke instantie)	12	7	0
<i>percentage</i>	21,8%	11,5%	0,0%

Van gehonoreerde aanvragen liepen de voorgestelde bedragen uiteen van € 15,- (uittreksel basisregister) tot € 1.000,- (bijdrage elektrische bakfiets). De uitgekeerde bedragen wijken hier soms iets van af, omdat de uitvoering van de noodhulp goedkoper kon, of omdat we bijvoorbeeld betaalgegevens of een factuur nooit ontvangen hebben. De uitgekeerde bedragen liepen uiteen van € 25,- (fietsslot) tot € 930,- (twee aanvragen, beide toevalligerwijs voor o.a. borg voor tijdelijke woonruimte na verbroken relaties).

Tevens betrof één gehonoreerde aanvraag een garantstelling t.w.v. € 1.000,- als sleutel voor het doorbreken van een impasse in een complexe situatie, zowel qua problematiek als samenwerkende organisaties. Uiteindelijk zorgde deze mooie samenwerking ervoor dat het afdoende was om garant te staan en hoefde we het bedrag niet daadwerkelijk uit te keren.

Van het totaalbedrag aan uitgekeerde noodhulp, betrof ongeveer een zesde deel een lening. In de overige gevallen was er geen enkele afloscapaciteit en ook geen zicht hierop in de nabije toekomst. Het leningaandeel liep op van 8,7% (2019) naar 16,9%. Dus ruim 80% was dit jaar een gift. Net als in de voorgaande jaren boden we in sommige gevallen – in overleg met betreffende instantie – een deel van de hulp aan in leningvorm, om op deze manier iets van verantwoordelijkheid, betrokkenheid, maar ook waardigheid van mensen te borgen.

Van het leningdeel à € 2.610,- is 43,9% afgelost, aanzienlijk meer dan de 5,7% in 2019. Of er afgelost wordt en hoeveel, lijkt te maken te hebben met de situatie van de aanvragers (is er door een samenloop van omstandigheden acute, kortdurende nood, of is er een langdurige staat van armoede), de organisatie die de aanvraag doet (de ene instantie zit er 'bovenop', andere aanvragers laten niets meer horen) en de aard van het hulp (borg komt normaliter vanzelf ineens terug, en zo kan er direct weer afgelost worden). Een vergelijk tussen jaren is op dit punt sowieso lastig; bij een aanvraag met een leningcomponent, gedaan tijdens een bewindvoeringstraject, moest dit bijvoorbeeld sowieso afgerond worden, alvorens de aflossing kon starten.

Tevens heeft een leningscomponent bij een aanvraag soms meer een symbolische - of signaalfunctie, en hebben we op voorhand al geen hooggespannen verwachting omtrent de aflossing. In 2 gevallen hebben we in 2020 besloten een (resterend) leningdeel kwijt te schelden en af te schrijven. In het eerste geval als onderdeel van een nieuwe hulpaanbod, in het tweede geval omdat de aanvrager een schuldsaneringstraject in ging.

		2018		2019		2020
Leningdeel	€	2.368,42	€	1.324,35	€	2.610,00
<i>percentage</i>		14,5%		8,7%		16,9%
Afgeïst	€	320,00	€	75,00	€	1.144,50
<i>percentage</i>		13,5%		5,7%		43,9%

Ook dit jaar waren de aanvragen zeer divers: koelkast, laptop, tandartskosten, vaste lasten, boodschappen, gehoorapparaat, wasmachine, elektrische bakfiets, douchekruk, huur verhuishuisbus, toiletput, zwemblessen kind, bed, reiskosten ziekenbezoek en borgstelling, etc. De situaties waarin de aanvragers verzeild zijn geraakt, zijn vergelijkbaar met voorgaande jaren. Situaties waarin wij de keuzes die (mede) tot de huidige omstandigheden hebben geleid, niet altijd konden onderschrijven. Desondanks is dat dan wel de actuele situatie waarin onze naaste zich bevindt, waarin gedane zaken geen keer nemen en acute noodhulp nodig is.

In 2020 kregen wij ook nog te maken met het coronavirus. Dit virus heeft ons nog steeds in de greep en leidt tot allerlei ontwrichtende situaties, niet in de laatste plaats financieel. Tegen de initiële verwachtingen in, hebben we in 2020 (nog) vrijwel geen direct verband gemerkt tussen de gevolgen van de corona-uitbraak en de ingediende aanvragen. Een verklaring hiervoor kan enerzijds wellicht gevonden worden in de grootste 'doelgroep'; dubbel genoeg zijn dit de mensen die vaak juist wel 'inkomensgarantie' hebben door uitkeringen en toeslagen. Anderzijds zorgt een breed pakket steunmaatregelen van de overheid vermoedelijk voor een vertraagd effect in de uitwerking voor bijvoorbeeld zelfstandigen. Slechts bij twee aanvragen was het wegvallen van het inkomen door corona de primaire reden tot indienen. Beide aanvragen kwamen echter van buiten Overbetuwe en daarom konden we niets meer doen dan doorverwijzen. Verder werd corona (ook tweemaal) genoemd als factor die bijdroeg aan een situatie van eenzaamheid.

De meeste aanvragen komen binnen middels een e-mail naar een onder bestuursleden gedeelde mailbox (de meeste e-mails worden verstuurd door de website, wanneer het online aanvraagformulier ingevuld wordt, begin 2020 in gebruik genomen). Al onze data omtrent aanvragen wordt (naast deze mailbox) bijgehouden op Google Drive, volgens de afgesproken procedures. Deze gegevens zijn enkel toegankelijk voor bestuursleden.

Besluitvorming

De wijze van besluitvorming is in essentie dezelfde als die bij de start in 2017 ontwikkeld is, en in 2019 in een checklist/stroomschema verder geconcretiseerd, om zo volgens een vast patroon de aanvragen te behandelen. We merkten hierbij enerzijds een bescheiden groei in 'vergelijkingsmateriaal' (als in 'jurisprudentie'). En anderzijds blijkt elke situatie weer uniek.

Soms is het niet duidelijk of er wel sprake is van een acute, onmiddellijke noodsituatie en dan is het prettig wanneer de aanvragers al worden begeleid door professionals, en is het makkelijker om de antwoorden te krijgen op de verdiepingsvragen. Dat is ook iets wat we geregeld nadrukkelijk aanraden wanneer we noodhulp verlenen aan directe aanvragers. Wij plakken dan een noodzakelijke pleister, die het verschil kan maken, maar voor duurzame verbetering is vaak bredere zorg nodig.

Is er een afdoende context bij een aanvraag, dan poogde het – voor de betreffende aanvraag verantwoordelijke – bestuurslid de situatie zo compact maar volledig mogelijk weer te geven naar de rest, met daarbij een concreet voorstel voor onze reactie op de aanvraag, of een vraag om er samen even over te 'discussiëren'.

Al bij de oprichting bevatte het Huishoudelijk Reglement een 'staffel' voor het minimumaantal bestuursleden dat – bij een bepaalde omvang en lening-gift-verhouding – nodig is om een besluit te nemen in een bepaalde aanvraag. Dit dicteert een ondergrens, maar we streefden hierin altijd naar een eensluidende reactie van alle bestuursleden. In 2020 hebben we dit af en toe losgelaten. De wens is er nog onverminderd, maar in de praktijk bleek dat vereiste snelheid (we zijn niet voor niets een noodfonds) soms op gespannen voet kwam te staan met de wens om reactie van eenieder te hebben. Echter, tot nu toe werd in die gevallen ook naderhand elk genomen besluit door de resterende bestuursleden onderschreven en daarmee alsnog unaniem. In de besluitvorming wordt soms wel even goed gediscussieerd en vaak worden kritische, terechte vragen gesteld. Maar we hechten er belang aan dat iedereen uiteindelijk achter een besluit kan staan.

We hechten er eveneens aan dat een eerste reactie op de aanvraag binnen 24 uur gebeurt. In veel gevallen was zelfs mogelijk om binnen 24 uur een besluit te nemen. Daardoor was het dan mogelijk om op heel korte termijn hulp te verlenen. Dit jaar is er in 8 gevallen zelfs binnen een paar uur noodhulp verstrekt (vaak Jumbo-cadeaukaarten, maar ook kosten voor een ID-kaart en voor een urgentieaanvraag bij een woningstichting). In 2 gevallen is het door omstandigheden niet gelukt om binnen 24 uur een eerste reactie te geven (wel binnen 48u), maar in 97,8% lukte dat wel.

Communicatie (intern)

Via de besloten WhatsApp-groep was direct en snel contact mogelijk tussen de bestuursleden onderling, zo kon er omtrent aanvragen snel een besluit worden genomen. In Google Drive werd dan uiteindelijk ook de besluitvorming vastgelegd. De communicatie rond besluitvorming verliep op een evenwichtige manier, met een constructieve en open houding van elk bestuurslid. Daarbij is er een balans tussen enerzijds het hart laten spreken, en anderzijds eerlijk, afgewogen en consequent blijven.

De WhatsApp-groep werd tevens gebruikt voor organisatorische en bestuurlijke zaken, wanneer dit iedereen betrof (anders werd er 1:1 ruggespraak gehouden). Vooral om kort en snel te informeren, of voor zaken die tijdsdruk kenden, was dit een prima middel. Voor andere zaken werd gewoon onderlinge e-mail gebruikt.

Communicatie (extern)

Het is gebleken dat we goed te vinden waren voor hulpvragers. Naast de organisaties waar al vanaf het begin lijnen mee bestaan, zoals Forte Geldzaken, de Sociale Kernteams en STMR (maatschappelijk werk), is de totale groep van aanvragende instanties – zoals vermeld en naast aanvragen van 'privépersonen' – verder gegroeid. Ook dit jaar hebben wij tijd geïnvesteerd in deze contacten, waaronder de zogenoemde 'ketenpartners', maar ook leveranciers en andere spelers op het minimaveld. Om zo ons netwerk te onderhouden en uit te breiden.

De coronapandemie zorgde ervoor dat de contacten voornamelijk telefonisch en/of via e-mail plaatsvonden. Uitzonderingen hierop waren fysieke ontmoetingen met een nieuwe beleidsmedewerker op het relevante deel van het Sociaal Domein van gemeente Overbetuwe en een kennismaking met nieuwe eigenaar van Expert Elst, onze 'hofleverancier' voor witgoed.

Tevens heeft het bestuur op de tweede vergadering van het jaar besloten om begin 2021 een postbus in gebruik te nemen. Om op deze manier de kans op het missen van belangrijke post zo klein mogelijk te maken.

Jaarrekening 2020

Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten 2020 van Stichting Noodfonds Betuwe

Werkelijk 2020 - 1 januari t/m 31 december 2020

<u>Lasten</u>	BEGROTING 2020	REALISATIE 2020	Verschil tov begroting	Baten	BEGROTING 2020	REALISATIE 2020	Verschil tov begroting
<u>Algemene kosten</u>							
Verstrekke noodhulp (giften+leningen)	24.095,00	16.982,65	7.112,35	Bijdrage participanten	11.183,00	11.076,30	106,70
Vergaderkosten	52,00	-	52,00	Bijdrage sympathisanten	15.000,00	15.000,00	-
Adv., drukwerk, porti	50,00	-	50,00	Bijdrage overig	300,00	1.000,00	700,00-
Bankkosten	120,00	148,08	28,08-	Sponsoring	-	350,00	350,00-
Website	70,00	90,54	20,54-	Rente	-	-	-
Overige	20,00	20,00	20,00	Aflossingen leningen	-	1.144,50	1.144,50-
<i>Subtotaal algemene kosten</i>	24.407,00	17.221,27	7.185,73				
<u>Afschrijvingen</u>							
Inventaris	-	30,00	30,00-				
Afgeboekte leningen	-	922,42	922,42-				
<i>Subtotaal afschrijvingen</i>	-	952,42	952,42-				
<u>Onvoorzien</u>							
Diversen	-	-	-				
Saldo baten minus lasten	24.407,00	18.173,69	6.233,31		26.483,00	28.570,80	2.087,80-
	2.076,00	10.397,11	8.321,11-				

Balans

Balans per 31 december 2020 van Stichting Noodfonds Betuwe

	31 december 2020 €	1 januari 2020 €	31 december 2020 €	1 januari 2020 €
Activa				
Inventaris				
cadeaukaarten Jumbo (16 t.w.v. € 50,-)	800,00	500,00	36.679,88	24.890,25
vaste computer incl. toebehoren (voor noodhulp, geschenken via Arie dW)	70,00	100,00	3.262,61	11.789,63
			39.942,49	36.679,88
Vorderingen				
Nog te ontvangen leningen	3.890,85	3.347,77	0,00	0,00
Nog te ontvangen bijdragen deelnemers	0,00	9.000,00	0,00	0,00
Nog te ontvangen overig (10% sponsoring cadeaukaarten Jumbo)	200,00	100,00	0,00	0,00
			0,00	0,00
Liquide middelen				
"Internet Zaken Rekening" Triodos	34.981,64	23.632,11	0,00	0,00
			0,00	0,00
Totaal				
	0,00	0,00	39.942,49	36.679,88
	0,00	0,00		0,00